

proti vzhodu, dočim se je v zadnjih petdesetih letih prebivalstvo Evrope skoro še enkrat toliko prevailo proti vzhodu kakor proti severu. Severovzhodna pot sama na sebi¹⁾ je znašala 1800—1850 le 56 km, 1850—1900 že 144 km, v celem stoletju pa 198 km ali okroglo 200 km, pričenši od točke 1800.

Vsi znaki pa kažejo, da težišče še ni prišlo do pokoja, da se bo še vedno premikalo. Tendenca zadnjih desetletij kaže, da si bo izbralo svojo pri-

¹⁾ Seveda to ni čisto natančna pot, kajti prava pot je kurva, ki od leta do leta izpreminja svojo smer. Mi pa izmerimo tu le razdaljo med dotičnima točkama. Razloček pa ni velik; če bi namreč tudi vse številke za dobo 1800—1820, 1820—1850 itd. adirali, bi vsota znašala 202 km, torej samo za 4 km več kakor je zračna črta nad točkama 1800 in 1900. Veliko manjši še je seveda pogršek med 1800—1820 itd.

hodnjo pot v vedno izrazitejše začrtani vzhodni smeri pri vedno slabšem vplivu severnih pokrajin. Različna rast prebivalstva mu določa pot, po tej rasti izpreminja tudi hitreje ali pa počasneje svoje stališče.

Romanski jugozapad je v celem stoletju nadoval z ozirom na določevanje težišča, vendar pa v prvih petdesetih letih še ne toliko kot v zadnjih; germanski severozapad in sever sta zelo vplivala na ono krivo črto, bolj pa še v prvi polovici stoletja; slovanski severovzhod in v zadnjih letih tudi jugovzhod nista pokazala svoje moči v prvi polovici tako zelo kakor v drugi. Že iz premikanja težišča si lahko ustvarimo podobo premikanja narodnostnih in s temi tudi verskih razmer.

(Dalje.)

Ob zori.

Zložil Ant. Cvet.

Sfera vsa je napojena s fantazijo,
z mehko poezijo . . .
Zemlja jo je izpuhtela
in nebo iz prs izlilo
v tihi mrak,
v vlažni zrak . . .
Tam na vztoku je vzplamtela
in žari
kakor srčna kri . . .
Jutro zlato bode se odkrilo,
ko škropila bo naravo
s sólzami, z rosó,

blagoslôvila dobrovo,
meni dušo in glavó . . .
Dan si v rosi bo umil obraz —
beli dan —
bo obvisel sred poljan . . .
Fantje, kar je nas,
palice v roké,
hajdmo na gore,
hajdmo na strmine —
tam nas delo čaka . . .
Z nami moč koraka
gori na višine . . .

Oaza.

Zložil Ant. Medved.

Najti ni mi moči kraja,
kjer bi si postavil miren dom,
kjer bi pri ognjišči svojem
v zlogi in ljubezni živel s kom.

Svet je moja domovina,
pusta kot Sahara se mi zdi.
V njej oaza si edina,
sladka poezija — ti.

